

Norsk studentorganisasjon

Holbergs gate 1 / 0166
Oslo
T: 22 04 49 70
E: nso@student.no
W: www.student.no

Høringsuttalelse

Høring om endringer i universitets- og høgskoleloven

Dato: 01.12.2017

Endringer i universitets- og høyskoleloven

Generelt

Norsk studentorganisasjon (NSO) vil takke Kunnskapsdepartementet for muligheten til å svare på høringsuttalelsen om endringer i universitets- og høyskoleloven. Videre vil vi komme med innspill til de spesifikke forslagene fra regjeringen.

Eksamen

Regjeringen har flere forslag til endringer i lovtekst som omhandler eksamen. For det første ønsker regjeringen å lovfeste sensorveiledninger til alle eksamener etter forslag fra Universitets- og høyskolerådet (UHR).

NSO mener at å innføre sensorveiledninger til alle eksamener fører til en mer rettferdig karaktersetting i all den tid karaktersystemet er kriteriebasert. Erfaringene fra nasjonal deleksamener viser at i fag der det er utarbeidet klare sensorveiledninger får man også bedre kalibrerte karaktersettinger på tvers av eksamenene nasjonalt. Et argument vi har opplevd mot dette forslaget er at det vil føre til merarbeid for den enkelte fagansvarlig for et emne. En rapport fra NOKUT¹ viser derimot at klagearbeidet blir mindre når det er utarbeidet gode sensorveiledninger. Det er derfor grunn til å tro at totalbelastningen på sensurarbeidet hos den enkelte faglærer blir mindre.

Regjeringen foreslår i høringsnotatet at i eksamener hvor vurderingen er gjort både skriftlig og muntlig er det kun den skriftlige delen som kan påklages. NSO mener at utdanningsinstitusjonene i dag har mulighet til å gjennomføre muntlige eksamener hvor det er mulig å etterprøve innholdet i eksamenen ved bruk av opptaks-/videoutstyr. Det presiseres at studenten må samtykke til at et slikt opptak skal gjennomføres. NSO ønsker ikke lovforslaget velkomment, og foreslår at både den skriftlige og muntlige delen av eksamen kan påklages.

Regjeringen foreslår å overføre beslutningen om hvilken form begrunnelsen på karakterer skal ha fra sensorene selv til institusjonene. Dette fører til at institusjonene selv kan beslutte hvorvidt sensorene velger å gi begrunnelsen muntlig eller skriftlig. NSO mener det vil svekke rettssikkerheten til studenter dersom institusjonene velger å gi alle begrunnelser muntlig. Regjeringen bruker selv muntlig begrunnelse som et argument for kostnadsbesparing i høringsnotatet, og NSO er bekymret for at institusjonene kommer til å gjøre det samme. NSO mener begrunnelse på karakter skal være kvalitativ, altså at det skal gis en begrunnelse utover et tall som henviser til kravet i karakterskalaen. Begrunnelsen skal avleveres digitalt for å sørge for en effektiv behandlingsprosess og at begrunnelsen skal være av «varig» karakter slik at den er mulig å etterprøve. NSO mener det derfor er problematisk at begrunnelsen kan gjøres muntlig.

1

http://www.nokut.no/Documents/NOKUT/Artikkelbibliotek/Kunnskapsbasen/Notater/2017/Er_karakterer_rettferdige_2017.pdf

For å bøte på problematikken knyttet til vesentlige karakteravvik foreslår regjeringen å tilføre nytt forslag om tredje sensur. Selv om vesentlige karakteravvik, altså et karaktersprik på to eller flere karakterer mellom opprinnelig sensur og klagesensur, ikke er et utbredt problem i sektoren er det fortsatt mange studenter som årlig opplever større karakteravvik i opprinnelig sensur og klagesensur². Regjeringen foreslår ingen spesifikk ordning for den tredje sensuren, og mener institusjonene skal vurdere dette selv.

NSO støtter regjeringens forslag om at det skal gjøres en ny vurdering ved større karaktersprik. Regjeringen foreslår at institusjonen selv skal finne måter å gjennomføre tredjegangssensuren på. Dette mener vi er en uheldig måte å gjøre det på. For studenter kan dette potensielt bety at man har forskjellige sensurpraksiser avhengig av hvilket emne studenter tar. NSO mener at for å sikre forutsigbarhet for studentene er det viktig at bestemmelsen for tredje sensur lovfestes nasjonalt. NSO mener at den tredje sensuren skal betraktes som en vurdering av de to foregående sensurene, snarere enn en tredje blind sensur av oppgaven. Dersom den tredje vurderingen har samme prosess som de to foregående sensurene vil man forskyve problematikken til et senere tidspunkt. En tredje vurdering bør gjøres av en nyoppnevnt sensurkommisjon. Hvis en student skal gjennom tre sensuromganger vil det ta svært lang tid for studenten å få endelig karakter, som kan være problematisk med tanke på søknad til videre studier eller jobb. Derfor det bør være opp til studenten om man ønsker en tredje sensur av eksamensbesvarelsen.

Regjeringen foreslår å endre lovverket slik at man får individuell klagerett på gruppeeksamener. NSO vil presisere at en slik endring i lovverket ikke skal bety at institusjonen forventes å gjøre en vurdering av den individuelle bidraget til gruppeeksamen, men at den enkelte skal vurderes opp mot hele eksamensbesvarelsen. NSO mener at hovedproblemet er måten institusjonene velger å legge opp vurderingen av gruppeeksamen på, i all den tid hver enkelt student skal bli vurdert på egne faglige prestasjoner. Fordelen med denne presiseringen er at det styrker rettighetene for den enkelte student i en situasjon der hvor man mener at besvarelsen ikke er vurdert godt nok. NSO mener derfor at dette er en riktig presisering i lovverket, slik at studentene står friere i klageprosessen i stedet for at hele gruppen risikerer karakterendring.

Institusjonens mulighet til å selv fastsette tilleggskrav ved opptak

Regjeringen foreslår å endre loven slik at muligheten for å etablere tilleggskrav ved opptak flyttes fra departementet til institusjonene selv. NSO mener det er institusjonene selv som vet best hva slags krav som bør stilles for å møte best forberedt til studiesituasjonen ved det enkelte studieprogram. En utfordring som regjeringen må adressere til institusjonene er at institusjonene selv har et ansvar for å koordinere tilleggskravene som settes, og at dette gjøres tydelig i god tid før elever begynner å søke seg til høyere utdanning, derfor er tillegget om krav til samordning viktig. NSO støtter regjeringens forslag.

Utestenging på grunn av vedtatt forelegg

NSO støtter forslaget.

² Ibid.

Høringsuttalelse

Bestemmelser om behandling av personvernopplysninger

NSO støtter forslaget, men ønsker å understreke viktigheten av eksplisitt samtykke hvis en registrert person kan identifiseres i forskning som bygger på data fra DBH.

Språklige og tekniske endringer

NSO har ingen innvendinger på forslagene.